
PÕLVA PÕHJAKAARE
LASTEAED
KUUKIRI

2025

3.-7.11. Võru keele nädal ja Uma Pido Mammaste õppekohas.

18.11. lasteaiia õppekohtasid külastas Miku-Manni Lasteteater etendusega "Pätuke".

19.11. Mammaste õppekoha vanemad aiarühmad osalesid Terje Puistaja eestvedamisel Eesti Rahvapärimuse Kooli programmis "... ja kadri üle karja".

Koolieelikutel oli võimalus osaleda Ohutushoiu programmis, kus arutleti selle üle, kuidas saada hakkama siis, kui nädal aega pole elektrit või kui väljas möllab torm – aitäh Aile Valsile!

KAKUKE

Kuu algas võru keele nädalaga. Meile tuli külla Vanderselli rühma õpetaja Pille, kes jutustas võru keeles muinasjuttu „Pannkook“ ja esitas lustakaid liisusalme. Lastele pakkusid need palju põnevust ja äratasid suurt huvi.

Seejärel tähistasime isadepäeva saalis. Isadel oli võimalus lastega koos mängida ning pidu lõppes laste valmistatud küpsisetordi maitsemisega.

Lapsed osalesid lavastusmängudes „Kolm karu“ ja „Karu on haige“. Nende kaudu märkasid nad ilmastikunähtusi, said aru öö ja päeva vaheldumisest ning jälgisid tegelaste igapäevaseid toimetusi. Loovmänguna pakkusime arstimängu, kus lapsed said hoolitseda haige karu ja teiste loomade eest.

KIISU

Meie rühma novembrikuu möödus rõõmsalt ja tegusalt. Isadepäeva tähistasime rühmas. Lapsed esitasid isadele paar laulu ja koos isadega mängiti pilli, lauldi ja tantsiti. Iga isa sai kingituseks naljaka ja toreda sokihantli, mis valmistas kõigile rõõmu. Peo lõpetuseks nautisime enda tehtud pitsat ja õunakooki. Kuu lõpus käisime rõõmsalt katri jooksmas. Selleks puhuks meisterdasime vahvad kadrinmaskid ning valmistasime ette mõistatused, hernemängu ja lustaka laulumängu. Nii kujunes kogu november täis tegutsemist, naeru ja armsaid ühiseid hetki.

LOTTE

Kuu alguses keskendusime isadele ja nende ametitele. Lapsed valmistasid kodus plakateid ning tutvustasid neid uhkusega kaaslastele, jutustades oma isade igapäevastest tegemistest. Võro keele nädala raames jutustas õpetaja Pille loo võro keeles. Suured tänud õpetaja Pillele! Lapsed said osa Uma peost. 10.11. toimus rühmas Perepäev. Esinesime vanematele laulude ja tantsudega ning maitstesime laste valmistatud kooki. Alustasime projekti „Inimese elukaar“. Mõtestasime inimese arengut ning arutlesime, kuidas teha head ja olla hooliv. Projekti juurde kuulus ka hooldekodu elanikele jõulukaartide valmistamine. Vaatasime etendust „Pätuke“, millest räägiti ka järgmisel päeval! Kuu lõpus toimus saalis kadripäeva üritus, kus tutvusime kadrikommete ja traditsioonidega.

MUUMI

Tähistasime isadepäeva. Lapsed said koos isadega laulda ja tantsida, meisterdada kastanimunadest loomi, lennutada paberist helikoptereid, mängida lõbusat ühismängu ja süüa laste tehtud õuna ampse. Tegevustes kasutasime palju kastanimune, et harjutada osavust, loendamist, nuputamist, meisterdamist ja loovust. Võro keele nädalal käisime Pokudel külas kuulamas Vanderselli rühma õpetaja Pillet, kes jutustas lastele toreda loo loomadest. Osalesime kadripäeva programmis. Sellel aastal möödub 80 aastat päevast, mil lastekirjanik Tove Jansson kirjutas esimese loo Muumidest. Need lood on võitnud nii laste kui täiskasvanute südamed. Ka meie tähistame rühmas väarikat juubelit projektiga "Muumilood 80." Joeli ema Ariana kutsus meid raamatukokku ja osalema lugemisisu projektis. Koostöös vanematega on meil rühmas avatud Muumimaa näitus, tulge lastega vaatama!

MÕMMI

November möödus mitmekülgsete tegevuste tähe all. Projekti "Karu sõbrad sügisel metsas" raames käsitlesime sügist looduses ja metsaelanike elu-olu. Tutvusime loomade harjumuste ja jälgedega, erinevate karusnahkade ja sarvedega. Materjalid tõi rühma Kerli. Novembri esimene nädal oli pühendatud võru keelele. Külastasime Kiisu rühma, kus kuulasime võro keelset jutukest, mida vestis õpetaja Pille. Seejärel jäime Kiisu rühma edasi mängima. Osalesime ka Uma peol. Külastasime Rebaste rühma, kus toimus ühine mängupäev. Lapsevanemad organiseerisid rühma võimlemissärgid. Oleme lapsevanemate panuse ja toetuse eest väga tänulikud. Perepäeva tähistasime Maanteemuuseumis, kus oli võimalus isasid tänada ning neile isadepäeva puhul head soovida. Rühma külastasid ka kadriseandid.

POKU

Kuu algas võro keelega. Õppisime võrokeelseid kehaosasid ja lastele lavastus muinasjutt „Jäneseimä kohvik“. Tegime ettevalmistusi isadepäevaks ja 4.11. õhtul ootasime isad meisterdama. Lapsed nautisid oma isaga koos olemist. Koostöös valmisid vahvad autod, tanklad, pesulad ja garaažid. Meisterdustega mängisid lapsed veel mitu nädalat. Alustasime uue projektiga, mis käsitles mardi- ja kadripäeva kombestikku. Mardipäeva raames külastasime Põlva linna keskraamatukogu. Lastele tehti ringkäik raamatukogu ruumides. Näidati kõige väiksemat, suuremat ja paksemat raamatut. Kadripäevaks õppisime selgeks tantsu Kaera–Jaan, mitmed mõistatused ja kahekõned. Kadridena käisime külas juhtkonnal ja viisime rohkelt õnne ning õnnestumisi. Mängisime erinevad mõttemänge kuue klotsiga, võrdlesime hulki. Kunstikeskuses valmisid vahvad lambad ja söepliiatsiga joonistatud rehetared. Kerisime lõnga, küpsetasime kaeraküpsiseid ja lustisime lumes.

REBASED

November möödus väikestel Rebastel kiirelt ja tegusalt. 4.11. tähistasime isadepäeva ja kutsusime isad mänguõhtule. Võru keele nädalal käisime koos Tibu ja Kakukese rühmaga muinasjutu hommikul ja kuulasime võru keelset muinasjuttu ning liisusalme. Korraldasime pannkoogihommiku, kus lapsed said segada tainast, vaadata küpsetamist ning pärast minipannkooke moosiga süüa. 13.11. oli meie rühmas mänguhommik Mõmmi rühma lastega. Uurisime päeva ja ööd, päikest, kuud ning tähti. Vaatasime kosmose projektoriga kuud ja tähti. Õues rõõmustasime esimese lume üle. 24.11. vaatasime päästeameti autosid ja vilkureid ning kuulasime auto sireene. Kuulasime jutte karudest ja mängisime karudega koos.

SIPSIK

Jätkasime eelmisel kuul alustatud projektiga ja rääkisime seentest – uurisime, millised neist on söögiseened ja millised mürgised ning kuidas metsas ohutult käituda. Novembri teisel nädalal keskendusime isadele ja nende töödele. Toimus tore perepäev, kus lapsed esinesid lauludega. Rühmas meisterdasid pered ühiselt isadele kikilipse ning ühiselt maiustati maitsva õunakoogiga. Osalesime Rahvapärimuse programmis “... ja Kadri üle karja”, kus Terje Puistaja tutvustas lastele kadripäeva kombeid. Alustasime uue projektiga “Kes aitab hädas?”. Meid külastasid päästeametnikud programmiga “Tulest targem”. Osalesime ohutusalasel koolitusel ja tutvusime kiirabiautodega.

TIBU

3.11. õhtul tulid emad ja isad lapsega kavaliteetaega veetma. Kõigepealt läksime võimlemissaali tegutsema: koos kõndisime tunnetusrajal ja mängisime pallidega. Lõpuks läksime rühma, kus tegime põdralihavorstist, kurkidest ja redistest lõbusa näoga võileibu. Aitäh kõigile osalejatele! Kuu alguses rääkisime vihmasest ilmast, tegime vihmapilli – panime valgeid ube purki ja raputasime. Võtsime osa Võru keele nädalast. Lugesime võrukeelset luuletust "Tii-tii tigananõ" ja laulsime laulu "Mina lätsi siidile". Osalesime Uma Pidol. Küpsetasime "Ubinaroose". Kadripäeval rääkisime valgetest riistest, jauramist ja tantsisime laulu "Laske sisse kadrisandid" saatel. Tutvusime lumega ja lapsed õppisid kelguga rühmakaaslast vedama.

VANDERSELL

Vandersellidel on olnud tegus kuu. Keelepesa rühmana vedasime eest Võro keele nädalat, mis lõppes humoorika etendusega „Kuun om hää“. Aitäh Kätlin, Piia ja Marili! Rääkisime pisut mardipäeva kommetest ning saime programmiga „...ja kadrid üle maa“ põhjalikumaid teadmisi kadripäevast. Vaatasime kultuurimajas etendust „Kunksmoor ja kapten Trumm“ ning lasteaias saalis etendust „Pätuke“. Käisime peredega matkamas RMK Peri lõkkekohta ja grillisime vorstikesi. Osalesime programmis „Tulest targem“, kus lapsed said tuleohutuse alaseid teadmisi ning näha päästjate ja tuletõrjeauto varustust. Lustisime mängutoas ning harisime ennast ja lapsi ohutushoiu õpitoas – aitäh Aile Valsile!

VÕRO KEELE NÄTAL

Pildimäng võrokeelitside sõnnu perrä – kuuntüü vanõmbidõga. Egä pere tekk sõna perrä pildi ja saat rühma.

Kihäosaq – lövvä õigõ kotus (pilt ja sõna). Sõnnu tõlkmisel oll abis võro-eesti-võro sõnaraamat. Kätliniga opitiq selges laul „Mina lätsi siidile”. Raamatust „Käokiräs” sai latsiga lukõ nii päävä pallõmiisi, sõrmõmänge ku muud. Sõimerühmile soovita seo aasta „Pini lätt karja” lk 18-19. Kullõmiq unõjuttõ www.helüait.ee, latsilõ. Muinasjutu hummok rühmäh.

Küdsimiq võrokeelitse retsepti perrä ubina ruusõ. Riidi, 7.11., oll latsiaia saalin „UMA PIDO”.

KAUKSI JÄNKUKESED

Alustasime uue projektiga: lapsi huvitas, mis tööd teevad politseinikud, kiirabi, tuletõrje päästemeeskond. Uurisime piltidelt erinevate ametite vormiriietust. Meisterdasime, joonistasime autosid, püüdsime meelde jätta värvid seoses riietuse ja autodega. Kuna õhtud on pimedad, jõudsime helkurite ja valgusfooride vajalikkuse juurde. Tähistasime isadepäeva, lapsed laulsid, tantsisid, mängisid erinevaid pille. Pidasime meeles mardipäeva ja kadripäeva. Kohe varsti tuleb ka päkapikkudele mõelda ja rühma kaunistada. Novembri viimase reede hommikul ootas meid üllatus: rühma oli saabunud värviliste tuledega kuusepuu. Lastel oli palju rõõmu ja mõtteid, kuidas armsale kuusele kaunistusi meisterdada.

ORAVAKESED

Kuu alguses toimus karneval ja disko, kus muusikat mängis ehtne DJ. Lapsed olid kostüümides ning peo tegi lõbusamaks mullimasin. Novembrisse jäi ka isadepäev, mille puhul lapsed kutsusid oma issid burksiõhtule. Kui kõhud täis, siis mängiti mõned lõbusad mängud. Toimus ka poistepäev, kus külalisena oli kohal Tõrukeste rühmast üks tegus isa. End sai proovile panna naela löömisel. Külastasime Miku-Manni teatri etendust „Pätuke“. Kuu jooksul uurisime loomi. Saime teada, mis hääli erinevad loomad teevad, millised nad välja näevad, kus elavad ja mida söövad. Suurt elevust ja mängulusti pakkus ka see, et maha sadas lumi.

RASINA SIILIKESED

Isadepäeval meisterdasime koos isadega mardimaski, laulsime ja maiustasime laste valmistatud muffinitega. Meile tulid külla mardisandid, kellega koos mängisime ringmänge. Lapsed külastasid mardisantide ja kadrisantidena Rasina raamatukogu. Koolieelikud käisid Moostes ohutushoiu tegevustega tutvumas. Terve rühmaga vaatasime Moostes etendust "Pätuke". Et kõik lapsed oleks rõõmsad ja terved, oli tähelepanu laste tervisealaste teadmiste laiendamisel. Tutvusime inimese kehaehituse, une tähtsuse, õige toitumise, liikumise vajalikkuse ja hammaste eest hoolitsemisega. Uurisime põhjalikumalt laste poolt valitud erinevaid ameteid. Lapsed mängisid erinevaid rollimänge. Ehitasime õues onni ja kokkasime.

TÕRUKESED

Novembrikuud alustasime koos Oravakestega lõbusa karnevaliga, mida juhtis Eia isa DJ Heiki. Isadepäeva puhul toimus õues virgutusvõimlemine, koos söödi putru, laulude ja tantsudega möödus muusikatund, lahendati mõistatusi ning mängiti nii toas kui õues. Tähistasime poistepäeva saalis Oravakeste rühma lastega. Meile tuli külla Ardi isa, kes tutvustas lastele laserit, katsetati pimedas nägemise prille, löödi haamriga naelu, tantsiti ja tehti pilte fotonurgas. Poisid said kingituseks vahva tööriista. Rühmas mõõtsime laste kisa detsibellides ning lennutasime drooni nii sees kui väljas. Toimus evakuaatsiooni õppus ja koolieelikute ohutushoiu tund. Lapsed said uusi teadmisi tegutsemisest kriisiolukorras. Isidora tõi Prantsusmaalt kaasa vahvaid kastanimune.

PÄIKESEJÄNKUD

Novembris uurisime oravat. Vaatlesime
välimust, uurisime mida sööb ja kus elab.
Ka meie hooviala külastas üks pisike orav,
mis andis võimaluse teda päriselt näha.
Uurisime orava raamatuid ning mängisime
nukuteatrit. Selles projektis said julgemad
lapsed ise rühmakaaslastele oravast
rääkida. Saalis kuulasime ja vaatasime
rühma lapse esitlust oravast. Ka kunstis
meisterdasime vahvaid oravaid.
Joonistasime tapeedirullidele, harjutasime
rebimist ja käaridega löikamist. Käisime
jalutskäigul pargis ja staadionil. Enne
lume tulekut jõudsimme veel seeneotsimise
mängu õues mängida.

PÄIKESELAPSED

Novembris keskendusime rühmas Kiusamisest Vabaks programmile, mille raames tutvusime raamatuga T. Moroney „Minu tunded – headus“ ning arutasime, kuidas olla üksteise vastu lahke ja hooliv. Rääkisime sõbraks olemisest ning uurisime programmi väärtusi: sallivus, hoolivus, austus ja julgus. Teadmisi kinnistas lõbus viktoriin. Sõber Karu massaažiring jutustusega „Memme musi“ pakkus lastele rahulikku koosolemise hetke.

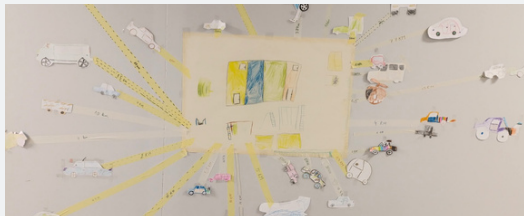
Meie õppekohta külastas Eveli Tsopp oma armsate ja põnevate sõpradega. Lapsed said loomi vaadata, paitada ning õppida nende eest hoolitsemist.

PÄIKESEPÖNNID

Meie november oli tegus. Kogusime infot konnadest. Lapsed kujundasid uutest teadmistest konna plakatid ja kunstitööd. Olle ema, Kadri, tuli meile külla, et rukkijahutaignast valmistada koos lastega maitsvad küpsised. Logopeed-eripedagoog Anne-Liis viis taas ühel hommikul läbi joogatunni, mis andis kõigile kogu päevaks hea energia. Meestepäevaks meisterdasid tüdrukud poistele kaardid ning külastasime ka kohalikku Alasi Auto remonditöökoda. Päikesepönnide ja Päikeselaste vanemad lapsed läbisid naiskodukaitsjate valvsa pilgu all ohutushoiu õppetegevuse. Lapsed said läbi praktilise tegevuse teada ohtlikust ja ohutust käitumisest erinevates eluruumides.

VASTSE-KUUSTE ÕPPEKOHA ISADEPÄEVA ÜRITUS

Ühine isadepäev oli täis rõõmu, naeru ja seiklusi. Alustuseks voltisid isad koos lastega endale seikluste mütsi. Rühmades ootasid neid erinevad tegevused, mida said isad ja lapsed koos teha. Tegevusteks olid erinevate lõhnade ära tundmine, oma pere auto joonistamine ja kodust kuni lasteaeda tuleku teekonna pikkuse märkimine seinale, täpsusvisked ja vahvate tegelaste meisterdamine. Peale igat tegevust said nad klepsu/sule oma meisterdatud mütsile.

PÄIKESELIBLIKAD

„Aeg liigub – mina ka” on väga sobiv pealkiri novembrikuu projekti teemale, sest olime pidevas liikumises.

6.11. toimus Ahja Kultuurimajas lastehommik ning juba 10.11. sai peetud seal samas sportlik isadepäev.

18.11. külastasid 4.–6.a lapsed Ahja raamatukogu ja soovisid õnne 100-aastaseks saamise puhul. Külas oli ka Karlsson katuselt, keda kehastas luuletaja Helin Vill. Ta luges lastele luuletusi ja õpetas vahva mängu. Samasse päeva mahtus veel esimene lumi ja etenduse „Pätuke” vaatamine.

PÄIKESELILLED

Novembrikuu oli täis toredaid tegevusi ja uusi kohtumisi. Kuu alguses toimus Põlva Naiskodukaitse poolt koolieelikutele mõeldud ohutusõpe, kus arutlesime, milleks on üht või teist asja koju vaja, nt kui elektrit pole või kui väljas möllab torm. Lastehommikul kultuurimajas tutvusime pildikaartide abil erinevate närilistega ning vaatasime multifilmi, kus tegelasteks olid pahad ja head hiired-rotid. Ühine liikumismäng „Hiirelõks” võeti laste poolt rõõmuga vastu ja tekitas palju naeru. Tähistasime rühmaruumis isadepäeva erinevate tegevustega. Lipsuheide tekitas isade seas võistlusmomendi. Teelauale olid lapsed hommikul isadele mõeldes valmistanud maiuseampsud. Osalesime evakueerumisõppusel. Ahja raamatukogus tähistasime raamatukogu 100. sünnipäeva koos Karlssoniga.

AHJA ÕPPEKOHA ÜHISTEGEVUSED

Kuu lõpu poole käisid Päikeseliblikad ja Päikeselilled õppekäigul Soojärve talus, kus tehti tutvust erinevate koduloomadega: hobune Tiuhti, eesel Othello, kelle seljas sai soovija ratsutada, valge angooraküülik Snowy, kes lubas ennast paitada, minikitsed Minni ja Manni, erinevat tõugu kanad, kes munesid värvilisi mune, sajapealine kihnu maalambakari ja tuhkur Ferry. Selle mitmekesise ja hariva õppeprogrammi käigus kasutati erinevaid meeli: nägemist, kompimist, kuulamist, haistmist, maitsmist. Iga tegevuse juures jutustas perenaine õpetlikke lugusid loomadest ja nende eripäradest. Lapsed tundsid päevast rõõmu!

Mardipäeval külastas lapsi mardisant, kes tutvustas mardipäeva kombeid ning kadripäeva tähistati kadrikarnevaliga, kuhu lapsed olid oodatud koduloomade kostüümides. Perenaine ja peretütar tutvustasid kadripäeva kombeid, mille hulka kuulus mõistatuste arvamine, laulmine ja tantsimine.